

Lámpaoltó Pöttyös néni

A BÉKA GYOMRÁBAN

A fóti tó víztükre fölött méteres póknyál lebeg. Odalent, a tó vizében a búvárpók tévelyeg – fáradt, ízelt lábai összeakadnak. A part közelében két fecske csőre épp egy gilisztán csattan össze. Olyan álmosak, hogy egyszerre ejtik el a kukacot. Rég aludniuk kéne, ha lement volna a nap, de nem ment le.

Mindenki ingerült, még a természet is. És hogy ki tehet erről? Hát az a négy lábú, uszonyos, felfújt pofa, aki bezzeg ott szendereg egy terebélyes tavirózsa levelén. Álmában brekeg és rág. Nyaldos, meg szuszogva horkol. Hosszú, nyugodt alvásról álmodik, amikor a pimasz fénycsóvák felébresztik őt.

Éjjel van ugyan, még nem jött el a sötét éjszaka.

Egy felhő leereszkedik, sisteregve megérkezik a tó partjára.

Pöttyös néni és a gyerekek leszállnak az égi hajóról, egymás után kikászálódnak a felhőhabok közül, letörlik az arcukat.

Dodó és Amália fázik. Szédelegnek a repüléstől, olyan jó lenne valami kapaszkodó, de a tó partján se korlát, se kövek nincsenek. Csak az algás, hűvös pocsoljavíz folydogál.

Ott állnak a parton, amikor észreveszik Gülü Békát. Barátjuk pöffeszkedik, brekeg, majd visszásüpped: – Napvilágnál aludni, ki hallott már ilyet! Kurutty! Kinyújtja rózsaszín nyelvét, hogy ásítson, ekkor véletlen lecsap a nyelvével egy kövér, zöld legyet. Nyal egy kis nyákot. Hangosan csámcsálja méretes zsákmányát.

Ennek a békának mindig mázlija van, megint jóllakott. Lebeg a vízben felfújt teste. Még ő panaszkodik: – Lenyeltem a legyet. Nem is volt jó. Jaj! Sajog a nyelőcsővem! Fáj a hasam! Túlságosan nagy volt.

– Ó, kedves béka! Hívjuk a gyerekügyeletet? – kérdezi Amália a partról.

– Úgy érzem, egy léggömb vagyok, mindjárt felemelkedek.

– Mi bajod? – kérdi Dodó.

– Mitől múlik el a gyomorrontás? Szúr a belem, rázkódik a kezem. Ég a torkom, a békacombom, a hólyagom. Brekk-brekk! Kérek szódabikarbónát!

– Segítsünk rajta! Hé-kás, ez mindjárt szétduzzan! Majdnem akkora, mint egy kutyaház. – Dodó ugrásra kész.

Pöttyös néni csóválja a fejét. – Nincs ez rendjén, gyerekek. Kezd mérges lenni, igazán mérges, annak meg nem lesz jó vége – olyankor minden haja szála égnek áll, eldobja a szemüvegét és irtóra kiabál:

– Valami más nyomja a gyomrát. Gyertek közelebb! Kérem az orvosi táskám!

Dodó visszamegy és kotorászik a felhőben, megtalálja a piros bőrtáskát, rajta a fehér kereszttel. Lázmérő, toroktágító, bőrfogók, gézvágó olló, húsvágó olló, ragtapasz, Betadin, receptes füzet.

– A fogót kérem, és a szájtató kanalat! – Pöttyös néni jobban szemügyre veszi a békát. Az eszközök már a kezében vannak, egészen közel hajol, de nem nyúl Gü-lühöz. Elmosolyodik: – Hát, ez lehet, hogy éjjeli csókra vár! Ha átváltozna, az meg-oldaná a problémáját, ami igaz, az igaz.

Amália rögtön tiltakozik: – Nem. Soha nem puszilok meg egy felfújt varangyot. Sosem. Akkor se, ha te kéred, Pöttyös néni. Ne kérd! Ugye nem arra gondoltál, hogy pusziljam jobb belátásra a békát?

Amikor a csók szó elhangzik, Gülü kinyitja vérekes szemét, méghozzá jó tágra, szemhéját a feje búbjáig felhúzza.

– Ki az? Ki csokol meg kicsodát? Jaj, most úgy megfájdult a mozgástól a hasam... Közben Dodó elkapja a mellső uszonyát.

– Megvagy, Gülükém! Meggyógyítunk, ne félj! Amália, add gyorsan a szikét! Mindjárt szétdurran!

Pöttyös néni felgyűri a pongyolája ujját.

Amália meggondolja magát, és kecsesen benyújtja segítő kezét a tóba: – Én szí-vesen mesélek neked addig valami tündéreset, Gülü. Én inkább kedves leszek ve-led. Gyere, mássz ki a partra! Felőlem kaphatsz légylevest utána. Ha attól meg-gyógyulsz. Valahogy vonszold el ide magad, te mamlasz béka.

Gülü megpróbál kimászni a tóból.

– Egy, kettő, három! – Pöttyös néni és Dodó egyszerre szurkolnak, hogy a bé-kabarátjuk végre kijusson a vízből.

A varangy komótosan kívánszorog. Csoszognak az uszonyai. Mikor kiér, Pöttyös néni beveszi az ölébe, és megsimogatja, babusgatja.

Aztán váratlanul, hogy Gülűnek ne legyen ideje nyafogni, a hüvelykujját rá-nyomja a hasára. Olyan erősen nyomja, hogy Amália és Dodó oda se mernek néz-ni. Becsúsják a szemüket, összeszorítják az öklüket és lehajtják a fejüket.

Nagy visítás.

Még egy nagy ordítás.

Gülü köhint, akkorát, hogy a part és a felhők megrepegnek.

Egész Fótot megkerüli a hangja. Mogyoródon összeköcolódnak a bokorlevelek, lehullik a tölgyerdőben száz makk. Gödöllő, Szilasliget, egész Dunakeszi csattan egyet. Szada, Órbottyán, Veresegyháza, Mátyásföld és Cinkota mind visszhangoz-za a kuruttyoló békaköhejt.

Pöttyös néni ujjával rászámol.

Egy büfögés. Csend, aztán halk koppanás hallatszik a tóparti kövön.

Kicsúszik a kulcs a békanyállal együtt.

– Kiköpte, hurrá! – a gyerekek örömeikben tapsikolnak és dobognak a lábukkal.

– Tegyétek gyorsan zsebre! – parancsolja Pöttyös néni.

Gülü úgy megijed saját köpésétől, hogy a biztonság kedvéért még egyet kiabál. Mint aki nem is béka, hanem inkább egy oroszlán. Nem is kiabál, hanem bög, az-tán nem is bög, hanem sír és szipog. Elfolytak a krokodilkönnyei.

– Fel a fejjel, békuci! – vigasztalja Pöttyös néni. – Lenyelted a kapcsolókulcsot, jól elrontottad a gyomrod, de mindjárt meggyógyulsz. Ügyesen kiköpted! Amália most tényleg adhatnál neki egy puszit! Megérdemli.

Gülü, mint akin békabőrt cseréltek, feláll és udvarolni kezd Amáliának, aki per-sze halkan, maga elé morogva visszautasítja.

– Nem akarom, akkorát büfögött.

Na, ezen nagyot nevetnek. Gülünek most már igazán jó a kedve. Megváltoztatja a színét. Sárga és zöld színpompába bújik varangyos háta. Táncol. Átfordul a hátára és pörög körbe-körbe.

– Ó, Pöttyös néni, ha tudnád, milyen finom a rozsdás kulcsod, folyton odaadhatnád nekem, hogy én vigyem. Egész nap lötyöghetne a hasamban. Biztonságban úszkálhatna. Vigyáznék rá estig, a lámpaoltásig. Nyami! Csak amikor leért a gyomromba, akkor, hát igen, akkor irtó savanyúnak éreztem. Mintha kardot nyeltem volna.

Miközben Gülü nyalja a szája szélét, ahogy felidézi a rozsdás kulcsot, felhőjük egyre türelmetlenebbül sistereg.

Pöttyös néni beszáll, és elrendezi a fedélzetet. A kapcsolószekevény a felhő egyik eldugott, titkos sarkában áll. Leporolja, mielőtt a zárba helyezi a kulcsot, hisz egy napja nem nyitották ki a kétszárnyú ajtaját. Ez a kis faliszekevény Budapest villanykapcsolója, ő felelős az egész város és környéke fényeinek kihunyásáért.

– Indulunk haza! – harsogja. Vízet mer a tóból, megitatja a felhőt, aztán ő is iszik. – Hé, te tudsz varázsolni? – kérdezi meglepetten Dodó, mikor meglátja, hogy Pöttyös néni kezében hirtelen ott terem a semmiből egy befőttes üveg.

– Igen, tudok – válaszolja Pöttyös néni, és felszólítja a békát, hogy másszon be tüstént az üvegbe.

– A tetejét ne tegyétek rá! Különben megfulladok. Ja, és kérek egy létrát!

Mikor elindulnak és felszáll a felhő, Gülü már tátott szájjal szundikál az üveg fala mögött.

A pongyola megemelkedik.

Dodó megragadja a kulcsot a zárban.

– Forog a kulcs, Pöttyös néni! – óvatosan kinyitja a kapcsolószekevény kétszárnyú ajtaját. – Mennyi színes villanykapcsoló, azta!

Csupaszín gombok ülnek sorban a szekevényben. Minden kerületnek külön kapcsoló. Van, ahol minden utcának, ha az utca körút vagy sugárút. Autópálya-felvezető, alagút vagy híd. A kapcsolókon végigmegy Dodó ujja. Amália úgysem hagyja, hogy csak Dodó kapcsolhasson, úgyhogy a Rózsadomb és Óbuda lámpáit ő nyomja le.

Ahogy emelkednek hőseink, a felhőről nézve már nem tó a tó, hanem csak egy karika, fülbevaló, szúrás, végül csak egy gombostű feje.

Sötét árnyékok futnak velük. Aztán minden árnyék eltűnik. Kialszanak a villanyok, koromsötét lesz. – Aludj város, hunyd le szemed! Húzd be nyakad, vedd ki szemed! Felhőcsúszdán röpködsz, szép álmokat, gyerekek! – Pöttyös néni vidám kacagása röpköd az égen. Gyerekek álmaival labdázik éppen. Pöttyös pongyoláját koromfekete szél verdesi a Duna felett.

GÜLÜT ISKOLÁBA KELL VINNI

Sötétlila ég lakik hajnalban Budán. De Pesten már a napfelkeltébe botlik, aki korán kinyitja a szemét. Hideg van, csípős szélhideg. A szobában meg szívmeleg. Óvodásaink még alszanak, hangosan szuszognak a párnájuk alatt. A tónál megfázhattak az éjjel, ezért az orruk reggelre jól eldugult. Szipogás és rémálom keveredik a gyerekszoba ziháló levegőjében. Miközben a konyhából a kakaó cukorillata szivárog.

Hangos, hosszú kürtölés veri fel a Kolumbusz utcát. A kukásautó morog, mert nem fér el a felborított kukák mellett. Megijedve a dudálástól gyorsan elslisszolnak a kóbor kutyák, akik hajnalban felborogatták a szemeteseket. Halomban ül a szemét a járda-szélen. Futnak, loholnak az ebek, talán már a Thököly úton járnak, vagy a Stefánián találnak még ennivalót, egy kidobott fél csirkecomb, két napos krumplipürét.

– Hú, de jól álmodtam! – mondja félig ébren Amál. Megrázza magát, felkel és átmegy Dodóhoz. Jól meghúzkodja az ikertestvére lábát.

– Mit álmodtál? Na, mondd! – nyújtózkodik Dodó.

– Figyelsz végre? Felhőn vittek minket Főtra. Pöttyös néni pongyolájába takaróztam.

– Ja, az nem álom volt, te buta. Az igaz – csóválja a fejét Dodó.

– Hát veled akkor nem is beszélgetek. Folyton becsapsz. Megyek inkább fogat mosni.

Amália egy jó kis sértődést szimulál.

– Én meg nem mosok fogat – cukkolja Dodó –, hanem rögtön kérek csokis golyót az ágyba, sok tejjel. Anya!

Amália nehezen – hisz ő is imádja a csokis golyót – elindul a fürdőszobába. Elkezd mosni a fogát. Épp gargalizálva öblöget, amikor egyszer csak valaki bekopog a gyerekszoba ablakán. Egyre hangosabban zörget, két tenyérrel üti az üveget:

– Amália, Dodó, nyissátok ki! Égiposta érkezett.

A gyerekek azonnal odaugranak. Dodó előbb ér az ablakhoz, visszalöki Amált. Rángatja a kilincset, de nem sikerül kinyitni. Elkezdenek versenyezni. Amália hangosan ordít Dodóval, és mivel alulmarad a civakodásban, most sírást szimulál. Dodó sose bírta a hangos bőgést, befogja a fülét. Hogy Amália érvényt szerezzen akarátának, jól megkarmolja az ikertestvére arcát. Jól összevesznek, majd elterülnek a szőnyegen. Az ablak meg közben csukva marad.

– Jó reggelt kívánok! – mondja egy selymes hang az üveg mögött. Rá se hederítnek. Pöttyös néni szép lassan benyomja az ablakot, és bemászik. Lehuppan a szőnyegre. Szanaszét porzik a macskaszőr, hullik a cicabajusz. A gyerekek felfigyelnek a huppanásra.

– Pöttyös néni, hogyhogy ilyen korán reggel jöttél? – kérdezi Amália, aztán tüsszent egy nagyot. – Bejött az ablakon a macskaallergia!

– Minden kifordult a helyéről. Azt sem tudom, hol áll a fejem.

– Valami baj történt? Megint elvesztettél valamit? – kérdezi Dodó szipogva.

– Reggel ellenőriztem, hogy rendben van-e a kapcsolószekrényem. Akkor láttam, hogy összevissza villognak a kerületi gombok. Úgy sípolt a szekrény, mint az istennyila. Elromlott a berendezés. Műszaki hiba. Azonnal hívtam egy szerelőt interurbán a felhőtelefonommal.

– Odafentről, az úrból? – kérdezi Dodó.

– Dehogy, a Szív utca ötből. Akkor jutott eszembe, hogy nem tudom Gülübékát elkísérni a Városligeti-tóhoz az ugróiskolai évnyitóra. Ami pont ma van.

– Ööö, majd mi elvisszük őt. Apával ezerszer ettünk ott kacsákat hazafelé az óvodából – meséli lelkesen Dodó.

Amália megnyalja a száját és nyel egy nagyot:

– Éhes vagyok. Mi még nem is reggeliztünk. Lehet enni ott vattacukrot a ligetben? És pattogatott kukoricát? És virslit?

Pöttyös néni elővesz egy papírt.

– Ott mindent lehet, gyerekek!

Fog egy tollat, és pontos térképet rajzol az útról, ami a Kolumbusz utcából a Városligetbe vezet. A tó partjára berajzolja a Békaugró Általános Iskolát.

– Nem lehet eltéveszteni, meg fogjátok találni. A térképet vigyétek magatokkal! Ott áll meg a földalatti. Mexikói út, Széchenyi fürdő, utána leszálltok. Most indulás! Nehogy elkéssetek! – Pöttyös néni előveszi a távirányítóját. – Viszlát, gyerekek! Amint megjavítják a szekrényem, jelentkezem.

Kinyitja az ablakot, és felugrik a felhőjére. A szélnél is sebesebben elrobog.

Amália és Dodó a térképet nézegetik, mind a ketten arra gondolnak, hogy ezt az utat a tóhoz ezerszer megtették már, akkor nem lehet olyan nehéz. Hisz minden áldott nap a Városligeten át mennek a Bajza utcai óvodába. Hát ez semmiség lesz.

Persze, hogy semmiség, de pont ettől a semmiségtől most iszonyú izgatottak.

Miközben forgatják a rajzot, egyszer csak kuruttyolást hallanak az ablak felől.

Gülü ül ünneplőben a párkányon. Tiszta müzsilégy a szája széle.

– Itt vagyok! Ragadok! – Vártunk! Na, gyere már be! – mondja kedvesen Amália.

– Banános legyet reggeliztem. És nem mostam meg a békacombom. De még mindig éhes vagyok. Hogy menjek így iskolába?

– Egyél velünk még egy reggelit! – Dodó és Amália kimennek a konyhába. Megterítenek, és leültetik az asztalhoz a békát.

– Gülü, szereted a csokis golyót? – kérdezi Amália.

– Nem nagyon. A csokis legyet szeretem, brekk.

– Én is ehetek olyat?

– Hát persze, itt az uzsonnám. Csokis és fahéjas zöld legyek, szépen, egyenként becsomagolva. Válassz! Te melyiket szereted? – Gülü kicsomagolja a legyeket, egyenként leszedi róluk a celofánt.

Amália betömi a szájába, szinte habzsolja. Jól megrágja, aztán nagyokat köhög. Végül egyenként kiköpi őket, bele a müzlis tányéjába:

– Nem ízlik, mégse kérek. Bocsanat, ne haragudj, ez egyáltalán nem finom.

– Hát, nekem mindegy, brekk. Csak szerettem volna kedveskedni neked.

Béka megeszi a legyeket, a gyerekek befalják a csokis golyót.

Mikor végeztek, Amália bepakol a mosogatógépbe.

– Mindjárt elkészünk, indulás! – pörög Dodó.

– Én nem tudok menni, csak ugrani! Még ezt sem tudjátok? – értetlenkedik Gülü. Mindannyian kimennek az előszobába, felöltöznek és elindulnak a Városligeti-tóhoz.

Lépkednek a Kolumbusz utcán, egymás mellett, kézen fogva, a béka ugrál. Elérik az aluljárót, ahol le kell menni a megállóhoz. A Mexikói útnál felülnek a földalattira. A borostás ellenőr természetesen jegy nélkül felengedi a gyerekeket, a békák meg persze, hogy ingyen utaznak a békávé.

Széchenyi fürdő megálló következik, dűnnyögi a hangosbemondó. Itt kiszállnak, majd becsukódik a földalatti ajtaja, és elhajt mögülük a metrószerelvény. Kimennek a Városligetbe: ott állnak mind a hárman a ligeti tó partján, kihúzzák magukat, ahogy megbámulják a sima víztükröt, mintha egy varázslatos tenger volna sellőlányokkal.

– Kurutty, ott vannak, bent. Ó, békalány és békalencse és békanyál! Itt hagyhattok, elmehettek. Köszönöm, hogy elhoztatok! Csőváz! – brekegi Gülü, és elhúzza a csíkot a vízi osztályterem felé, ami egy faágakkal körberakott hatalmas levegőbuborék.

Amália és Dodó szóra nyitná a száját, de nem megy. Ámulnak az iskola kapujában. Gülü távozik, és a gyerekek még mindig mozdulatlanul, sóvárogva figyelik az érkező békagyerekeket, akik a köveken csúsztatják az iskolatáskájukat. Mások ugrálnak a tornazsákon. Egy csoport kuruttyolva fejezi be a tegnapi megmaradt matekot a tóparti stégen. Az uszonyukkal kiradírozzák a rossz számokat.

A békák beugrálnak az iskola ajtaján.

A békatanárok úszva érkeznek a békalencseszőnyegen. Uszonyukon spirálfűzet, könyvhalom, ceruzák, tolltartó. A környezetismeret szemléltető eszközei, lupé, petricsésze, kitömött vízibolhák. Békakréta és békatábla. Értekezletek leirata.

Gülü osztálya becsengetés után rögtön kijön a tópartra. Békatesitanár békatalpakat oszt ki. Ma koordináció lesz a lányoknak, erősítés a fiúknak. Az első békaosztály felsorakozik a tóparton, sorakozó után egyszerre békasorban fejest ugranak a tanár brekegő síphangjára.

Amália és Dodó leülnek a parti kőre. Belelógatják a lábujjukat a jéghideg, algás vízbe, ami kellemesen csiklandós.

Máris hiányzik a barátjuk. Sóvárgás közben kicsit elszenderednek a reggeli napsütésben. Ahogy ott ülnek és lógatják a lábukat, mind a ketten arra gondolnak, hogy várják már az iskolát. Hogy az milyen jó lehet, krétával a falra írni, tornaórán úszni, vizes szivaccsal dobálózni, medicinlabdával focizni. Milyen unalmas óvodásnak lenni, délután aludni, ebédnél partedlit venni, a könyvekben meg csak a képeket nézegetni.

